

• FØROYA • SOCIAL-DEMOKRAT

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 34.

Lýsingaprisur fyri petitreglu: 30 oyri, á forsiðuni,
20 oyri, á 3. og 4. síðu. Við stóru lýsingum fæst
avsláttur í prísinum.

Tirsdag hin 26. august 1930.

Kostar kr. 1,50 fjórðingsárið + Porto. Blaðið
verður bilagti á posthúsinum, brevvarnarstøðum
og skrifstovuni. Telf. 145.

4. árg.

Tandlæge BREND

træffes 11-5. Telf. 114.

DEN LOKALE Dampskibs-
forbindelse har, siden den
i sin Tid var etableret, været
regnet for den mest betydelige
Sag, som Færinger har taget
Initiativ til.

Begyndelsen var som bekendt
gjort ved A/S. J. Mortensens
Eftf., der særlig af Forretnings-
hensyn etablerede Kyststruten.
Siden er Aktieselskabets Skib
»Smiril« gaet over i offentlig
Eje, og det offentlige har sam-
tidig overtaget den lokale For-
bindelse mellem Øerne.

I de senere Aar har der med
gyldig Grund, fra Passagerer og
andre der benytter »Smiril«
været fremsat Kritik over Fartø-
jet, der i ingen Henseende var
nutidssvarende, tilmed at Fartø-
jet er gammelt og udslett.

Lagtinget har i de senere Aar
beskæftiget sig med Spørgsmaa-
let om Anskaffelse af et andet
Fartøj. I Hovedsagen, at anskaffe
et nyt Fartøj, har der kun her-
sket en Mening, nemlig at et
nyt Fartøj maa anskaffes. Om
Skibet skal have været Damp-
eller Motorskib har der været
divergerende Ansuelser, men
da et Dieselmotorskib vil koste
adskillige Tusinder Kroner mere,
end Lagtinget kan disponere
over, med Hensyn til Anskaffelse
af nyt Kystfartøj, er man i Lag-
tinget blevet enige om at an-
skaffe et Dampskib til en Pris,
der ligger omkring 260.000 Kr.

Udvalget, der behandlede
denne betydelige Sag, afgav i
Lørdags saalydende Betænkning:

Lagtinget behandlede i Sam-
lingen ifjor Spørgsmaalet om
Anskaffelse af en ny Kystbaad
i Stedet for S/S. »Smiril«. Det
paagældende Udvalg udtalte, at
det var nødvendigt at opretholde
en regelmæssig Kystfart med et
særligt Skib, og da Driften en-
gang var gaaet over til det
offentlige, mente man det nød-
vendigt at fortsætte. Der forelaa
Oplysninger om, at en ny Baad
ville koste ca. 250.000 Kr., og
man vedtog at andrage Regerin-
gen om, at der fra Staten ydes
et Tilskud paa 100.000 Kr., me-
dens man paatænkte at optage
et Laan paa ca. 100.000 Kr., og
Resten skulde »Smirils« Reserve-
fond betale. I Skrivelse af 5.
April d. A. meddelte Justitsmi-
nisteriet, at man er villig til at
yde et Laan af Statskassen paa
indtil 200.000 Kr. med en Af-
dragstid paa 30 Aar og en For-
rentning paa 5% p. A., beregnet
med en fast aarlig Ydelse af
6,5% til Renter og Afdrag, paa
Betænkelse af, at der fra Lagtin-
gets Side ydes et Tilskud paa
mindst 60.000 Kr. samt, at Ski-
bet godkendes af Justitsministe-

riet. Ministeriet udbeder sig en
Udtalelse fra Lagtinget, om Tin-
get ønsker Sagen fremmet paa
den angivne Maade.

Udvalget, der behandler Sagen,
bemærker:

Man anser det for nødvendigt,
at Kystfarten opretholdes, og at
der i nær Fremtid anskaffes en
ny Baad. Der foreligger Skrivelse
af 10. Maj d. A. fra »Smirils«
Administrator, hvori den dem-
tilraader Tinget at modtage Sta-
tens Tilbud og at lade bygge et
Skib noget større end »Smiril«,
saaledes at det er færdigt og kan
paabegynde Ruten helst
senest i Løbet af Sommeren
1930. Den nødvendige Kapital
skulde efter det foreliggende
være til Stede.

Med Hensyn til Spørgsmaalet,
om Skibet bør være Damp- eller
Motorskib, oplyses, at Priserne
paa Skibe af den paagældende
Størrelse er omtrent de samme,
hvadenten Skibet er Damp- eller
Motorskib, dog at Dieselmotor-
skibe er ret kostbare.

Udvalget maa tilraade at
bygge Dampskib, da dette synes
mest hensigtsmæssigt, og da
Dieselmotorskib maa antages at
blive saa dyrt, at man ikke
raader over den nødvendige
Kapital.

»Smirils« Administrator har
endvidere udarbejdet et Drifts-
overslag over dette Fartøj, hvor-
efter Driften skal kunne ba-
lancere.

Udvalget maa herefter anbe-
fale, at Lagtinget lader bygge en
veludrustet, moderne Kystbaad,
med gode Passagerbekvemmelig-
heder, noget større end »Smiril«,
og at man overdrager Lands-
nævnet at iværksætte Foranstalt-
ningen, idet man gaar ud fra, at
den indhenter sagkyndig Hjælp,
saavel her paa Øerne som hos
Skibsinspektør og Justitsmini-
steriet i København.

Forslag:

- 1) Lagtinget modtager med Tak
Justitsministeriets Tilsagn om
Statslaan paa indtil 200.000
Kil til Anskaffelse af et nyt
Kystfartøj ved Færøerne, at
afdrage i Løbet af 30 Aar og
forrente med 5% p. A., saa-
ledes at der beregnes en fast
aarlig Ydelse af 6,5% til
Renter og Afdrag i hele Af-
dragsperioden.
- 2) Lagtingets Formand bemyn-
diges til at underskrive Obli-
gation vedrørende Laanet
overfor Justitsministeriet,
naar det bliver nødvendigt
at optage dette.
- 3) Lagtinget yder et Tilskud paa
mindst 60.000 Kr. til Anskaf-
felse af det paatænkte Fartøj,
af »Smirils« Reservefond eller
andre Kasser efter nærmere
senere Bestemmelse.
- 4) Landsnævnet bemyndiges til
at afslutte Kontrakt vedrø-
rende Bygning af en ny
Kystbaad som angivet i Be-
tænkningen, dog saaledes at
Skibet skal godkendes af
Justitsministeriet.
- 5) Landsnævnet bemyndiges til
at sælge S/S. »Smiril« bedst
muligt, paa et Tidspunkt,
som skønnes bejligt.

A/s BALSLEV & GOOS, THORSHAVN

Færøernes største Tømmerlager

en gros og en detail.

Fiskeriinspektionen.

Lagtinget vedtog i 1929 at
indgaa til Regeringen med An-
dragende om, at Staten lader
bygge et Inspektions- og Red-
ningsskib for Færøerne. Justits-
ministeriet har med Skrivelse af
4. f. M. tilsendt Lagtinget Af-
skrift af Erklæringer fra Marine-
ministeriet og udbeder sig en
fornyet Udtalelse om Sagen.

Ministeriet udtaler, at det paa-
tænkte Skib nødvendigvis maa
være større end angivet af Lag-
tinget, idet et ret stort Diesel-
motor-Anlæg maa anbringes i
Skibet, ligesom dette af Hensyn
til den Sø, det kan komme ud
i, maa være større end af Lag-
tinget ønsket. Endvidere anfører
Marineministeriet, at Besætnin-
gens Størrelse ikke kan sættes
til mindre end ca. 16 Mand for-
uden 3 Officerer, medens Lag-
tinget havde regnet med en
Besætning paa ialt 9 Mand.

Marineministeriet oplyser, at
Inspektionen er foretaget af
»Islands Falk« i Tiden fra 12.
til 20. Juli 1929 og af »Hvid-
bjørnen« fra 29. November til
9. December s. A. I Januar
Maaned d. A. skulde »Islands
Falk« have været stationeret ved
Øerne, men paa Grund af smit-
som Sygdom ombord blev Ski-
bets Anløb udsat. Endelig havde
der været paatænkt Inspektion i
Tiden fra 10. April til 1. Maj,
men uforudsete Reparationsar-
bejder hindrede Udsendelse af
Inspektionsskibet. Det er Udval-
get bekendt, at der senere har
været Inspektionsskibe ved
Øerne. — I Skrivelse af 26. Juni
d. A. gengives en telegrafisk Ud-
talelse fra Direktøren for Mari-
neministeriet, der opholdt sig
ombord i »Hvidbjørnen«. Han
udtaler, at han har været paa
Færøerne, og at der praktisk
talt ikke længer var Kritik over
Inspektionstjenestens Udførelse,
samt at hans Indtryk er, at Ord-
ningen virker bedre end den
tidligere, og at denne formentlig
kan gøres fuldt og tilfredsstil-
lende, saafremt der til Inspek-
tionen og som Led i denne
knyttes et mindre Fartøj paa

ca. 50—100 Tons, der tillige kan
benyttes til Opmaalning, Fiskeri-
undersøgelser, Assistance ved
mindre Bjærgninger, Befordring
o. s. v.

Nuværende Udvalg, til hvil-
ket Sagen er henvist, skal udtale:

Den nuværende Ordning, hvor-
efter der kun med visse Mellem-
rum opholder sig Inspektions-
skibe ved Færøerne, synes i det
forløbne Aar at have virket som
Helhed tilfredsstillende; dog maa
det bemærkes, at der desværre
kun har været ringe Fiskeri ved
Færøerne og som Følge deraf
mindre Trawlfiskeri, saaledes at
man ikke sikkert kan regne
med, hvorledes Ordningen vil
virke i Fremtiden. Perioderne
for Inspektionsskibenes Nærvæ-
relse ved Øerne kan ikke fast-
lægges paa Forhaand, men man
forudsætter, at Amtet vil rap-
portere til rette vedkommende,
naar der maatte forekomme
større Fiskeri, og der tiltrænges
Beskyttelse.

Udvalget kan støtte det af
Direktøren for Marineministeriet
fremsatte Forslag om, at der
anskaffes et mindre Fartøj, der
kan supplere Inspektionsskibene
og knyttes til Inspektionen som
et Led i denne, foruden at
kunne benyttes, særlig som Red-
ningsfartøj, navnlig i Tilfælde,
hvor Fiskerbaade maatte være
i Havsnød. Desuden vil et saa-
dant Fartøj kunne benyttes til
Opmaalning, Fiskeriundersøgelser,
Assistance ved mindre Bjærg-
ninger og Befordring af syge i
Nødsfald o. l.

Skibet kan vel neppe være
under 100 Tons og maa være
bygget saaledes, at det er vel
egnet for færøske Forhold, og
man regner med, at Ministeriet
selvfølgelig indhenter sagkyndige
Udtalelser fra færøske Side med
Hensyn til Skibets Indretning.

Forslag:

- 1) Lagtinget indstiller, at den
nuværende Ordning, hvorefter
der periodevis stationeres
større Inspektionsskibe ved
Færøerne, og som i sin Hel-
hed har virket tilfredsstil-
lende, opretholdes indtil
videre.
- 2) Lagtinget udtaler sin Tilslut-

ning til det af Direktøren for
Marineministeriet fremsatte
Forslag om, at Staten lader
bygge et hurtiggaaende Fartøj
paa ca. 100 Tons, der
stationeres paa Færøerne
hele Aaret som et Led i In-
spektionstjenesten og som
Redningsskib.

Thorshavn, den 19. Aug. 1930.
Lagtingets Fiskeriudvalg.

Klippfiskamarknaðurin i juli-august.

I byrjan juli stóð íslandskur fiskur í 104 pesetas pr. 50 kg á Barcelona-marknaðinum. (Prísirnir, ið her verða nevndir, eru »ab. lager« har). Birgdir vóru í alt 900 tons. Í Bilbao vóru byrgdirnar 650 tons: 400 av føroyskum, 200 av íslandskum og 50 av norskum fiski. Prísirnir har eru vanligu noteraðir nakað lægri, 96—98 fyri føroyskan, 94—96 fyri íslandskan og 95—99 fyri norskkan fisk, alt pr. 50 kg. Fyrstu vikuna var eingin tilflutningur, og birgdirnar gingu nógv niður, meðan prísirnir stóðu við.

Í Barcelona var lítil og trek sola til at byrja við, men sum framleið gekk betur undan. Í aprilmánaði var frá Íslandi komin ein farmur, 140 tons av frystum torski, til Barcelona, men hann kom ikki á marknaðin fyrr enn í juni og varð nevndur »Bacalao fresco«. Hann var í fyrstuni sera væl fagnaður; men tá frá leið, tóktist fólki minni um hann, tí hann spiltist skjótt, tá hann var tikin út úr frystirúminum.

Í Bilbao stóðu birgdirnar við út í miðjan juli, solan var livlig og tilflutningur góður. Í vikuni fyri 15. komu 482 tons av føroyskum, 219 av íslandskum og 121 av norskum fiski, og prísirnir fullu og vóru 15. juli 93—95 fyri føroyskan og 90—93 fyri íslandskan. Pesetasin lá um byrjan junimánaðin í 44 oyra virði, men varð fallandi sum útleið. Umsætningurin var livligur bæði í Bilbao og Barcelona, men marknaðurin fastur. Prísirnir víkaðust so at siga ikki. Frá Íslandi komu til Barcelona falt 5 farmar av klippfiski, 837 tons tilsamans. Birgdirnar vóru við mánaðarlók 308 tons. Í juli-mánaði komu aftur 310 tons av frystum torski frá Íslandi til Barcelona; men hitt fyrra, ið komið var, var enn ikki útselt, so tað gekk heldur trekkliga við soluni. Fyri ein part er tað skuldi, at tað er torført at taka bleytan fisk út úr frystirúminum í tilfuku hita, sum tá var.

Í byrjan augustmánaði komu til Barcelona 225 tons av føroyskum klippfiski, og vóru birgdir tá falt 300 tons og prísirnir 101—104 pesetas pr. 50 kg. Til Bilbao var í fyrstu viku mánaðanna innflutt 163 tons av føroyskum, 50 tons av íslandskum og 187 tons av norskum fiski, og vóru tá birgdir 275